

<https://helda.helsinki.fi>

Amerikkalaiset juutalaiset, Obaman perintö ja Yhdysvaltain pöppresidentinvaalit Commentary-lehdessä 2015 20

Saukko, Olli

Suomen kirkkohistoriallinen seura
2022-01-19

Saukko , O 2022 , Amerikkalaiset juutalaiset, Obaman perintö ja Yhdysvaltain
pöppresidentinvaalit Commentary-lehdessä 2015 2016 . julkaisussa P Kuiv
Lampinen-Enqvist (toim) , Kriisit kristinuskon historiassa : Suomen kirkkohistoriallisen seuran
vuosikirja 2021 . Suomen Kirkkohistoriallisen Seuran Vuosikirja , Nro 111 , Suomen
kirkkohistoriallinen seura , Helsinki , Sivut 174-198 .

<http://hdl.handle.net/10138/341295>

unspecified
acceptedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

AMERIKKALAISET JUUTALAISET, OBAMAN PERINTÖ JA YHDYSVALTAIN PRESIDENTINVAALIT COMMENTARY-LEHDESSÄ 2015–2016

Johdanto

Millaisin odotuksin yhdysvaltalaiset konservatiiviset juutalaiset suhtautuivat vuoden 2016 presidentinvaaleihin ja republikaanipuolueen esivaaliehdokkaisiin? Tässä artikkelissa tarkastelen kysymystä juutalaisen, neokonservatiivista aatemaailmaa edustavan mielipidelehden *Commentaryn* kirjoitusten valossa. Artikkelin selvittää, mitä konservatiiviset juutalaiset toivoivat vuoden 2016 vaalien tuovan mukanaan Barack Obaman presidenttikausien jälkeen. Miten konservatiiviset juutalaiset näkivät Obaman kauden perinnön ja minkälaista poliittista muutosta he toivoivat? Millä tavalla heidän juutalainen identiteettinsä vaikutti siihen, mitä odotuksia heillä oli tai miten he suhtautuivat Obamaan? Kuinka he suhtautuivat vaaliprosessin aikana siihen, että heidän toivomansa poliittiset ja yhteiskunnalliset muutokset kanavoituivat lopulta Donald Trumpiin?

Artikkelin keskiössä ovat konservatiiviset juutalaiset republikaanipuolueen kannattajina vuoden 2016 presidentinvaaleissa. Siinä missä demokraattipuolueesta valituksi tulleen Barack Obaman presidenttikaudet (2009–2017) olivat liberaaleille amerikkalaisille toiveikasta aikaa, jonka aikana saavutettiin monia heille tärkeitä tavoitteita, kuten samaa sukupuolta olevien avioliiton laillistaminen liittovaltiotasolla, vuodet olivat pettymysten ja turhautumisen aikaa monille konservatiivista, useimmiten uskonnollista aatemaailmaa edustaville amerikkalaisille. Obaman terveydenhuoltouudistus edusti heille valtiollista pakottamispolitiikkaa ja he kokivat tullessaan unohdetuiksi, kun Obama ja demokraattipuolue pyrkivät edistämään vähemmistöjen ja sorrettujen ryhmien asioita. Yksi syy tyytymättömyyteen oli myös Yhdysvaltojen Israel-politiikka. Israel on perinteisesti nähty konservatiivikristittyjen ja -juutalaisten piirissä Yhdysvaltojen tärkeänä liittolaisena ja maan tukemista on pidetty tärkeänä. Obaman aikana Yhdysvaltojen ja Israelin välit olivat kuitenkin aiempaa viileämmät.¹

Tämän taustan valossa artikkeli analysoi konservatiivisten, republikaanipuoluetta kannattavien juutalaisten poliittisia näkemyksiä liittyen vuoden 2016 presidentinvaaleihin, joista muodostui monin tavoin poikkeukselliset. Artikkelin lähdeaineistona toimii 11 kertaa vuodessa ilmestynyt *Commentary*-lehti tammikuusta 2015 joulukuuhun 2016. Lähdeluettelossa olen eritellyt niiden kirjoittajien tekstit, joiden näen selkeimmin muodostavan *Commentaryn* linjaa suhteessa vaaleihin ja niihin linkittyviin teemoihin. Näihin kirjoittajiin lukeutuvat päätoimittaja John Podhoretz,

¹ Ruotsila 2018, 266–267, 286–287. Israelin tukemisesta mm. Waxman 2016, 3–4, 132–134.

toimittaja Jamie (James) Kirchick sekä kolumnistit Christine Rosen ja Matthew Continetti. Muihin lehden artikkeleihin viitataan alaviitteessä niiden otsikon ja lehden numeron mukaisesti. Artikkelit selvittää, minkälaisia näkemyksiä *Commentary*ssa esitettiin vaalien ehdokkaista ja vaaliprosessista, ja miten kirjoittajat suhtautuivat vaaliprosessin etenemiseen. Tutkimusartikkelin päämetodina toimii historian tutkimukselle tyypillisesti kirjallisten lähteiden analysointi ja kontekstualisointi. Lehden kirjoituksia lukiessani analysoin, millä tavoin niissä esitetyt näkemykset asettuvat osaksi näiden vuosien amerikkalaista, konservatiivista ja republikaanista mielenmaisemaa ja sen muutosta esivaalien edetessä ja Trumpin menestyksen myötä. Tarkastelen *Commentary*n linjaa myös suhteessa uskonnolliseen oikeistoon ja Yhdysvaltain juutalaisyhteisöön, erityisesti Israel-teeman yhteydessä.

Artikkeli tarjoaa suomenkieliseen Yhdysvaltojen nykyajan poliittista kulttuuria käsittelevään tutkimukseen tärkeää tietoa aiemmin vain vähän huomioidusta ryhmästä: konservatiivisista juutalaisista. Artikkelissa selvitän, millä tavoin *Commentary*-lehden kirjoittajien uskonnollinen identiteetti näkyi heidän yhteiskunnallisessa ajattelussaan. Artikkelit syventää myös vuoden 2016 presidentinvaalien tutkimusta. Trumpin presidenttikauden liittyen suurin kiinnostus on kohdistunut ennen kaikkea siihen, miksi hänet valittiin ja minkälainen presidentti hän oli.² Tämä artikkeli keskittyy sen sijaan pohtimaan hetkiä ennen Trumpin valtaannousua. Artikkelit asemoituu usean tieteenalan risteyskseen yhdistäessään elementtejä uskonnontutkimuksesta, kirkkohistoriasta ja Pohjois-Amerikan tutkimuksesta.

Artikkelin käsittelemä ajanjakso rajautuu Yhdysvaltain vuoden 2016 presidentinvaaleihin ja esivaalivaiheeseen, eli kesästä 2015 loppuvuoteen 2016. Ajanjaksolle tyypillisiä ilmiöitä olivat poliittinen polarisaatio ja julkisen keskustelukulttuurin kärjistyminen. Tämä näkyi myös vaaleja edeltäneessä ehdokasasettelussa, jonka tunteminen on keskeistä tämän artikkelin tarkastelemien ilmiöiden ymmärtämiseksi. Demokraattipuolueen sisällä Hillary Clinton nousi odotetusti puolueen ehdokkaaksi seuraamaan Obamaa presidenttinä. Kuitenkin hänen kilpailijansa, puolueen vasenta laitaa edustaneen Bernie Sandersin suosio kasvoi odotettua suuremmaksi. Vielä kesällä 2015 presidenttikilvasta odotettiin melko perinteistä taistoa Clintonin ja kenties George W. Bushin perintöä edustaneen Jeb Bushin välillä, mutta esivaalivaiheessa republikaanipuolueen ehdokkaista nousikin uusia nimiä esiin. Yritys- ja viihdemaailmasta ponnistaneen Donald Trumpin lisäksi kisaan nousivat senaattorit Ted Cruz ja Marco Rubio. Republikaanipuolueen esivaalikampanjointi alkoi kesällä 2015 ja päättyi toukokuussa 2016 siihen, kun alun perin 17 ehdokkaasta jäljelle jääneet

² Suomeksi aiheesta erityisesti Ruotsila 2018 ja Annala 2020.

Ted Cruz ja John Kasich jättäytyivät pois kisasta ja Donald Trumpista tuli puolueen ehdokas. Trumpin poliittisesti epätavallinen profiili ei miellyttänyt kaikkia republikaanipuolueen äänestäjiä, mutta polarisoituneessa yhteiskunnassa suurelle osalle heistä demokraattien, erityisesti Hillary Clintonin, äänestäminen ei ollut realistinen vaihtoehto. Näin ollen Trump voitti esivaalien edetessä yhä enemmän republikaaniäänestäjiä puolelleen, vaikka puolueen ”eliitti” ja konservatiivinen älymystö suhtautuivat häneen skeptisesti. Ristiriitainen suhtautuminen Trumpiin ajoi puolueen ja erityisesti Trumpin tyyliä vastustaneet republikaanipuolueen kannattajat kriisiin. Vaalisyksyä leimasi myös julkisen keskustelun kärkevyys. Molempien puolueiden ehdokkaita, Hillary Clintonia ja Donald Trumpia, koskevat paljastukset ja niiden laajuus sekoittivat tilannetta entisestään.³

Ajallisen rajauksen ohella artikkeli ankkuroituu myös yhdysvaltalaiseen poliittiseen kulttuuriin ja keskusteluilmapiiriin. Asetan tutkimani ajanjakson ja *Commentaryn* kirjoitukset erityisesti kulttuurisotien lähihistorian jatkumoon ja tarkastelen vaaleihin liittyviä kannanottoja myös tästä viitekehyksestä. Kulttuurisodat tarkoittavat tässä yhteydessä yhteiskunnallisia kiistoja, joiden osapuolet olivat Yhdysvaltain kontekstissa arvoiltaan liberaali vasemmisto ja kulttuurikonservatiivinen oikeisto. Kulttuurisodat ovat julkisella foorumilla – 2010-luvulla ennen kaikkea sosiaalisessa mediassa – tapahtuvia väittelyitä teemoista, jotka liittyvät ensisijaisesti arvoihin ja kulttuuriin sekä moraalisiin ja uskonnollisiin kysymyksiin. Käytännössä tämän artikkelin ajanjaksolla liberaali puoli pyrki edistämään vähemmistöjen ja erilaisten sorrettujen ryhmien oikeuksia esimerkiksi taistelemalla rasismia ja sukupuolten epätasa-arvoa sekä niihin liittyvää retoriikkaa vastaan. Heidän vastapuolensa vastusti näinä vuosina liberaalin aktivismin toimintamalleja tukeutuen erityisesti ajatukseen sananvapauden puolustamisesta.⁴ Obaman aikana *Commentary* vastusti intellektuellin konservatismiin edustajana sellaista liberaalia aktivismia, minkä konservatiivit näkivät poliittisesti korrektin käytöksen ja keskustelun vaatimisena. Keskeinen osa Trumpin profiilia oli esiintyä poliittisesti epäkorrektilla tavalla, mikä osoittautui tehokkaaksi välineeksi kulttuurisodassa liberaaleja vastaan. Vaikka Trumpin ja *Commentaryn* voi nähdä olevan samalla puolella kulttuurisodassa, *Commentaryn* ja muiden konservatiivista älymystöä edustavien julkaisujen profiilin ja Trumpin imagon välillä oli ristiriitaa.

³ Hunter & Bowman 2016, 1–2; Hawley 2017, 1–3; Ruotsila 2018, 291–292, 297–298.

⁴ Prothero 2016, 9–13; Hartman 2019, 286–290. Lisää 2010-luvun kulttuurisodista mm. journalisti Angela Naglen *Kill all normies* (2017).

Commentaryn ja juutalaisten intellektuellien rooli amerikkalaisen konservatismiin lähihistoriassa

Commentary on vuonna 1945 perustettu konservatiivinen mielipidelehti, joka muodostui 1970-luvulla neokonservatiivisen⁵ aatemaailman lippulaivaksi. Lehden nykyisillä verkkosivuilla kerrotaan, että sen missiona on puolustaa demokratiaa ja Yhdysvaltoja länsimaisen sivistyksen kehtona sekä tukea juutalaisuutta, sionismia ja Israelin valtiota. Lehden yleistä linjaa 2010-luvulla kuvastaa verkkosivujen julistus siitä, että *Commentaryn* pyrkimyksenä on “korkeakulttuurin säilyttäminen poliittisesti korrektein käytöksen vaatimusten ja kriittisten standardien luhistumisen aikakaudella”.⁶ Lehden taustalla vaikuttaa poliittisena aatteena neokonservatismi, joka syntyi ennen kaikkea pettymyksestä 1960-luvun uutta vasemmistoa kohtaan. Neokonservatismi yhdisti elementtejä vasemmalta ja oikealta, eli käytännössä vastusti valtiollista pakottamista, mutta kannatti joltain osin hyvinvointivaltion palveluita ja näki toisaalta myös vapaan markkinatalouden keskeisenä osana toimivaa yhteiskuntaa.⁷

Yhdysvaltalaisen oikeistokonservatiivien ideologinen perusta on 1970-luvulla nousseessa neokonservatismissa, jonka syntymisessä juutalaisilla älyköillä Gertrude Himmelfarbilla, Irving Kristolilla ja Norman Podhoretzillä oli keskeinen rooli. He olivat osa sitä intellektuellien joukkoa, jotka uuteen vasemmistoon ja sen toimintatapoihin turhautuneina siirtyivät kannattamaan republikaaniehdokas Richard Nixonin vuosien 1968 ja 1972 presidentinvaaleissa. Nixonin presidenttikautta voikin pitää ajanjaksona, jolloin nykymuotoinen kulttuurisota muotoutui. Nämä kiistat arvokonservatiivien ja arvoliberaalien välillä ovat yksi leimaavimmista piirteistä viime vuosikymmenten Yhdysvaltojen poliittisessa maisemassa.⁸ Nykypäiviin asti vaikuttavan kulttuurisodan käsitteen taustalla oleva jako muodostui alun perin juuri uuden vasemmiston ja sitä vastustaneen neokonservatismiin välille. Kiihvaimpana kulttuurisotien aikakautena voidaan pitää 1980–1990-lukuja, joskin tässäkin artikkelissa käsiteltävien 2010-luvun kiistat voidaan tulkita paluuna aiempien vuosien asetelmiin aiheiden ja kommunikointitapojen muutoksista huolimatta.

Commentary-lehti liittyy olennaisesti neokonservatismiin nousuun Yhdysvalloissa. Lehden nykyisen päätoimittajan John Podhoretzin isä Norman Podhoretz johti lehteä vuodesta 1960 aina vuoteen

⁵ Joskus myös muodossa ”uuskonservatismi”. Tässä artikkelissa käytän termiä neokonservatismi seuraten Ruotsilaa (2018), joka käyttää tätä muotoa kuvaamaan juuri *Commentary*-lehdessä vaikuttaneiden juutalaisten intellektuellien, kuten päätoimittaja John Podhoretzin aatemaailmaa.

⁶ *Commentary* [2021]. Tässä ja monissa artikkelin lähteissä käytetään termiä “political correctness”, jota on haastavaa kääntää kaikkine merkityksineen sujuvasti suomen kielelle. Artikkelissa muotoilen termin käännöksen pääsääntöisesti poliittisesti korrektein puheen tai käytöksen vaatimuksiksi.

⁷ Ruotsila 2018, 151–152.

⁸ Kantola 2017, 12–13; Hartman 2019, 38–39, 42–43. Lisää neokonservatismista mm. Ruotsila 2018, 149–157; Himmelfarbin ja Kristolin näkemyksistä ja kulttuurisodista Lepistö 2019, 12–16, 101–107, 160–170.

1995 asti. Podhoretz vanhempi kehitti tuona aikana pienestä juutalaisesta julkaisusta yhden maan keskeisimmistä neokonservatiivisista mielipidelehdistä. Vielä 1960-luvun alussa Podhoretz oli poliittisesti vasemmalla. Yhdessä Himmelfarbin ja Kristolin kanssa Podhoretz kuului tuohon aikaan amerikkalaisen älymystön kärkikaartiin. Kuten Kristolkin, Podhoretz kuului juutalaisista kirjoittajista koostuvaan New York Intellectuals -ryhmään, joka oli vasemmistolainen mutta myös tiukasti anti-stalinistinen eli vastusti neuvostoliittolaista sosialismia. 1970-luvulla Podhoretz pettyi 1960-luvulla syntyneeseen ”uuteen vasemmistoon” (*New Left*) ja johdatti myös *Commentary*-lehden neokonservatismiin suuntaan. Podhoretz koki vasemmiston hyökkäävään ”oikeaa amerikkalaisuutta” vastaan ja ajatteli, että *Commentary* toimi välineenä tätä ”anti-amerikkalaisuutta” vastaan. Myös Irving Kristolilla, joka itsekin toimi *Commentary*n toimittajana 1940–50-luvuilla, oli hyvin keskeinen rooli neokonservatiivisen aatemaailman muodostumisessa.⁹

Vuonna 1994 Norman Podhoretzin poika John Podhoretz perusti Irving Kristolin pojan William Kristolin kanssa neokonservatiivisen *Weekly Standard* -lehden, jonka viimeinen numero julkaistiin joulukuussa 2018, Trumpin presidenttikauden puolivälissä. Lehti sijoittui osaksi konservatiivisen älymystön julkaisujen kenttää. William F. Buckley Jr.:n vuonna 1955 perustama *National Review* on kentän julkaisuista merkittävin, edustaen laajasti monia ei-liberaaleja tahoja. Libertaarisista julkaisuista tärkein on *Commentary*n tapaan kuukausittain julkaistava *Reason*.

*Commentary*n päätoimittajana John Podhoretz aloitti vuonna 2009 ja neokonservatismiin perinnön voi nähdä kulkevan edelleen lehden mukana. Sitä ennen Podhoretz toimi muun muassa Ronald Reaganin ja George H. W. Bushin puheenkirjoittajana, ja kirjoitti ylistävän kirjan George W. Bushin johtamistaidoista vuonna 2004.¹⁰ Aiempien vuosikymmenten kulttuurisotien vaikutuksen voi helposti nähdä 2010-luvun lopun kulttuuristen kiistojen taustalla, myös *Commentary*n sivuilla vuosina 2015-2016. Lehden neokonservatiivinen linja nojaa tätä historiallista taustaa vasten.

Commentary-lehden linja edustaa kuitenkin verrattain pientä ryhmää juutalaisista Yhdysvalloissa. Pew Research Centerin (PRC) vuonna 2013 tehtyä kyselytutkimusta myötäillen amerikkalaisen juutalaisuuden voi jakaa neljään ryhmään: reformijuutalaisiin, konservatiivijuutalaisiin, ortodoksijuutalaisiin (jotka jakautuvat ultra-ortodokseihin ja moderneihin ortodokseihin) sekä juutalaisiin, jotka eivät koe kuuluvansa mihinkään tiettyyn ryhmään.¹¹ Tämä viimeisin joukko yhdessä reformijuutalaisten kanssa muodosti vuonna 2013 noin kaksi kolmasosaa kaikista

⁹ Hartman 2019, 39–40, 47–49, 54.

¹⁰ Ruotsila 2018, 164, 176.

¹¹ PRC:n tutkimuksessa ”No denomination”.

amerikkalaisista juutalaisista. He ovat arvoiltaan pääsääntöisesti liberaaleja ja poliittisilta kannoiltaan hyvin suurilta osin demokraatteja.¹²

Nimestään huolimatta konservatiivijuutalaisuus ei arvoiltaan ja poliittisilta suuntauksiltaan eroa kovin suuresti reformijuutalaisista, vaikka nojaa hieman enemmän konservatiiviseen suuntaan. Tästäkin ryhmästä vain alle kolmasosa kannattaa republikaaneja, ja kolmijaossa liberaaleihin, maltillisiin ja konservatiiveihin vain 28 % heistä pitää itseään konservatiiveina. Muihin ryhmiin verrattuna selvästi useampi ortodoksijuutalainen pitää itseään konservatiivina, joskin keskimäärin vain 54 %, ja hieman yli puolet heistä kannattaa republikaaneja. Kaikista amerikkalaisista juutalaisista vuonna 2013 demokraatteja kannatti 70 % ja republikaaneja 22 %.¹³ Tähän suhteutettuna *Commentaryn* demokraattikriittinen linja edustaa vähemmistöä suhteessa kaikkiin amerikkalaisiin juutalaisiin. Lehden kirjoituksista ei suoraan käy ilmi, mitä ryhmiä sen kirjoittajat edustivat, mutta yhteiskunnallisten ja poliittisten kannanottojen ja muiden kirjoitusten sävyjen perusteella kirjoittajakunta vaikuttaa edustavan pääosin modernia ortodoksijuutalaisuutta. Juutalaisen konservatiiviälymyksen piirissä John Podhoretzin ja William Kristolin sukupolvi oli yleisesti uskonnollisempaa kuin heidän vanhempiansa sukupolvi, ja heidän piiristään moni kääntyi ortodoksijuutalaisuuteen. Tämä lähensi heitä republikaanipuolueen sisällä vahvasti vaikuttaneen kristillisen oikeiston kanssa ja ajoi ryhmiä tiiviimpään yhteistyöhön.¹⁴

Obaman perintö konservatiivisten juutalaisten näkökulmasta

Commentaryn vuoden 2015 numeroiden perusteella muodostuu varsin selkeä kuva siitä, mitä konservatiiviset juutalaiset vastustivat Obaman politiikassa. Keskeisin ja toistuvim kritiikki Obamaa vastaan liittyi hänen ulkopoliittikkaansa Lähi-idässä. Useat *Commentaryn* kirjoittajat kritisoivat sitä, kuinka Obama oli hoitanut neuvottelut Iranin ydinasesopimuksesta, jonka oli tarkoitus estää Irania hankkimasta ydinasetta. Iran muodosti uhan myös Israelille, ja useissa artikkeleissa Iran-neuvottelut yhdistettiin siihen, miten Obama kohteli Israelia ”kylmemmin” kuin Yhdysvallat perinteisesti oli kohdellut.¹⁵ Pew Research Centerin kyselytutkimuksen mukaan vuonna 2013 Yhdysvaltain ortodoksijuutalaiset suhtautuivat kielteisemmin Obaman Iran-politiikkaan kuin muut juutalaiset ryhmät, ja moderneista ortodokseista, joihin *Commentaryn* kirjoittajat todennäköisesti lukeutuivat,

¹² Pew Research Center 2013, 10, 97.

¹³ Pew Research Center 2013, 97.

¹⁴ Ruotsila 2018, 164.

¹⁵ Mm. *Enabling Iran's Nukes*, Cry 1/15; *How America Bamboozled Itself About Iran*, Cry 4/15; *The 36-year Project to Whitewash Iran*, Cry 7–8/15.

vain neljäsosa suhtautui siihen hyväksyvästi. Vastaavaa eroa muihin ryhmiin nähden oli myös suhtautumisessa Obaman Israel-politiikkaan.¹⁶

Commentaryn toimittajien yhteisessä kirjoituksessa huhtikuussa 2015 he julistivat, että Obama oli presidenttikautensa alusta alkaen tietoisesti pyrkinyt huonontamaan Yhdysvaltojen ja Israelin suhdetta. Heidän mukaansa Obaman hallinto oli syyttänyt Israelia käytännössä kaikissa Israelin ja Palestiinan välisen kriisin vaiheissa.¹⁷ Seuraavassa numerossa todettiin, että Obaman hallinto oli demonisoinut Israelia tukemalla narratiivia, jossa Israelilla on konnan rooli ja Palestiinalla uhrin rooli.¹⁸ Myös päätoimittaja Podhoretz osallistui kritiikkiin: hän totesi, että presidentti ja hänen tiiminsä olivat suoranaisesti vihamielisiä Israelia kohtaan, elleivät jopa koko juutalaisen valtion ideaa kohtaan.¹⁹ Lausunnot kuvastavat *Commentaryn* asennetta Obamaa kohtaan ja asettuvat laajemmin osaksi konservatiivisten ja republikaanimielisten juutalaisten näkemyksiä. Israelin ja Palestiinan välisen tilanteen rauhoittamiseen 1990-luvulla pyrkineen Oslon rauhanprosessin raukeamisen ja syyskuun 2001 terrori-iskujen jälkeen demokraattien ja republikaanien näkemykset olivat ajautuneet yhä kauemmas toisistaan siten, että republikaanit olivat tukeneet yhä vahvemmin Israelia. Obama esimerkiksi vaati jo vuonna 2009 Israelin pääministeri Benjamin Netanyahua jäädyttämään siirtokuntien rakentamisen Länsirannalle ja Itä-Jerusalemiin, vaikka sittemmin lievensi kantaansa osana pyrkimystä rauhanprosessin uudelleenkäynnistämiseen. Näistä kannoista huolimatta suurin osa amerikkalaisista juutalaisista kannatti Obamaa.²⁰

Vuoden 2015 viimeisessä numerossa käsiteltiin demokraattipuolueen Israel-linjaa ja sen lähihistoriaa. Artikkelin mukaan Obama vastusti presidenttiytensä alusta alkaen avoimesti Benjamin Netanyahun Likud-puoluetta mutta ei varsinaisesti Israelia maana. Poikkeuksellisen tilanteesta teki se, että tämä vastustus ei karkottanut demokraattiaanestäjiä, joihin myös enemmistö amerikkalaista juutalaisista kuului. Samaan aikaan Israel-kritiikki esimerkiksi yliopistokampuksilla oli kasvanut ja Obaman kauden lopussa Israel-myönteiset äänet demokraattipuolueen sisällä olivat päätyneet marginaaliin. Artikkelissa todettiin, että puolue oli ”kadottanut suuntansa” ja toivottiin, että se palaisi vielä Israelin tukijaksi.²¹

Yhdysvaltojen suhde Israeliin on perinteisesti erittäin keskeinen teema amerikkalaisille juutalaisille niin poliittisesti kuin uskonnollisessa mielessä. Ortodoksijuutalaiset ja konservatiivijuutalaiset

¹⁶ Pew Research Center 2013, 100.

¹⁷ *A Statement on the Crisis in the U.S.-Israel Relationship*, Cry 4/15.

¹⁸ *Obama and the three D's*, Cry 5/15.

¹⁹ Podhoretz 7–8/15.

²⁰ Waxman 2016, 133-134, 166.

²¹ *The Democratic Divorce from Israel*, Cry 12/15.

pitävät Israelia pääsääntöisesti erittäin tärkeänä, mutta myös monelle arvoiltaan liberaalille amerikkalaiselle juutalaiselle Israel on tärkeä osa juutalaista identiteettiä. Vuonna 2013 yhteensä 69 % kaikista amerikkalaisista juutalaisista koki olevansa emotionaalisesti kiintynyt tai erittäin kiintynyt Israeliin. Vanhemmat sukupolvet olivat kiintyneempiä Israeliin kuin nuoremmat; samoin ortodoksijuutalaiset ja konservatiivijuutalaiset olivat kiintyneempiä kuin reformijuutalaiset ja ryhmittymien ulkopuolelle itsensä PRC:n kyselytutkimuksessa sijoittaneet amerikkalaiset juutalaiset.²² Vastaavat trendit näkyivät myös amerikkalaisten juutalaisten ajatuksissa Israelin nykytilanteesta ja rauhanprosessista sekä siinä, kuinka paljon he luottivat Israelin hallinnon rauhanpyrkimysten aitouteen.²³ Juutalaisen identiteetin ylläpitäminen on heidän ajattelussaan yksi keskeinen syy Israelin tukemiselle, mutta ei ainoa. Muita merkittäviä tekijöitä ovat antisemitismin pitkästä historiasta nouseva amerikkalaisten juutalaisten kokema pelko ja huoli siitä, miten muissa maissa asuvat juutalaiset pärjäävät ja selviävät; Israelissa arabivaltioiden ympäröimänä ja Euroopassa antisemitismin luomien uhkien keskellä. Lisäksi juutalaiseen teologiaan yleisesti kuuluva ajatus ”luvatusta maasta” vaikuttaa uskonnollisten juutalaisten, erityisesti modernien ortodoksien, kiintymykseen Israelin valtiota kohtaan. Useimmille amerikkalaisille juutalaisille tämä ei kuitenkaan ole merkityksellinen syy Israelin tukemiseen.²⁴

Pew Research Centerin kyselytutkimuksen havainnot vuodelta 2013 tukevat myös sitä, millä tavoin *Commentaryn* kirjoituksissa suhtauduttiin Yhdysvaltojen ja Israelin suhteeseen. Republikaaneja äänestäväistä juutalaisista kaksi kolmasosaa ja ortodoksijuutalaisista yli puolet ajatteli vuonna 2013, että Yhdysvallat ei tukenut Israelia riittävästi. Konservatiivijuutalaisistakin näin koki 42 % vastaajista. Demokraatteja äänestävien kohdalla luku oli huomattavasti pienempi, vain 21 %. Huomattavaa on myös se, että nuorimmassa ikäryhmässä eli 18–29-vuotiaissa vain 29 % ajatteli näin, mutta vastaavasti peräti 25 % heistä ajatteli, että Yhdysvallat tukee Israelia liikaa.²⁵ Nuorten juutalaisten etäännyminen Israelista olikin yksi keskeisiä huolenaiheita arvoiltaan konservatiivisten juutalaisten keskuudessa. *Commentaryn* kirjoituksissa ilmiö yhdistyi esimerkiksi Israelin boikotointiin kannustavan Boycott, Divestment & Sanctions -liikkeen kannatukseen opiskelijoiden keskuudessa. Huhtikuun 2015 numerossa *Commentaryn* toimituskunta antoi nähdäkseni epäsuoran kehotuksen siitä, millä tavoin aiheen tulisi vaikuttaa juutalaisten äänestämiseen:

²² Pew Research Center 2013, 82–84.

²³ Pew Research Center 2013, 87–90.

²⁴ Waxman 2016, 23–28.

²⁵ Pew Research Center 2013, 93.

Me emme voi herpaantua taistelussamme niitä vastaan, jotka pyrkivät muodostamaan kuilun Israelin ja Amerikan välille kampuksilla, mediassa, eliitti-instituutioissa sekä demokraatti- ja republikaanipuolueessa.²⁶

Iran-sopimuksen ja Israel-suhteiden lisäksi lehden sivuilla kritisoitiin Obaman terveydenhuoltouudistusta ja toivottiin, että tuleva (republikaani)presidentti korjaisi tilanteen.²⁷ Terveydenhuoltouudistuksessa, joka tunnetaan Yhdysvalloissa nimellä Obamacare, uskonnolliset konservatiivit vastustivat ennen kaikkea osioita, joiden myötä työnantajia saatettiin vaatia kustantamaan abortti tai lääketieteellinen ehkäisy työntekijöilleen. Kun Obamacare käytännössä velvoitti kaikki maan kansalaiset ottamaan sairausvakuutuksen, sitä pidettiin ”valtiollisena pakottamisena”, jonka vastustaminen oli amerikkalaisen konservatismiin ydinaatteita.²⁸ Obaman kauden lähestyessä loppuaan marraskuussa 2016 *Commentaryssa* julkaistiin osio otsikolla ”Cleaning up Obama’s Messes” (”Obaman sotkuja siivotessa”), jonka keskiössä olivat ulkopolitiikka ja terveydenhuolto.²⁹ Näiden kahden teeman ohella *Commentaryn* kirjoittajat kritisoivat Obamaa myös yleisemmin liberaalin vasemmiston agendan tukemisesta, esimerkiksi suhtautumisesta terrorismiin ja aselakeihin³⁰, poliisiväkivaltaan³¹ sekä kampuskulttuuriin, jota käsittelen laajemmin tuonnempana.

Juutalaisten suhtautuminen Obamaan oli polarisoitunutta. Vuonna 2013 kaikista amerikkalaisista juutalaisista 65 % oli tyytyväisiä Obaman toimintaan presidenttinä, mutta ryhmien välillä oli merkittäviä eroja. Esimerkiksi moderneista ortodokseista 57 % ei ollut tyytyväisiä Obamaan presidenttinä, kun reformijuutalaisista 69 % oli tyytyväisiä Obamaan.³² Huomio linkittyy yleisemmin koko maan tilanteeseen. Polarisaatio kaikkien amerikkalaisten suhtautumisessa Obaman perintöön näkyi mielipidekyselyssä, jonka tulokset julkaistiin kiinnostavasti juuri ennen vaalitulosta, lokakuussa 2016. Kyselyn mukaan Clintonin kannattajista Obamaan suhtautui myönteisesti 93 % vastaajista, kun taas Trumpin kannattajista 92 % suhtautui Obamaan kielteisesti.³³ Puolueiden välinen polarisaatio oli kehittynyt 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana niin jyrkäksi, että konservatiivisin demokraattipuolueen jäsen edustajainhuoneessa oli liberaalimpi kuin liberaalein republikaani. Näin ollen liberaali-konservatiivi-akseli ei ristennyt puolueiden välillä. Myös äänestystilanteissa jäsenet noudattivat yhä

²⁶ *A Statement on the Crisis in the U.S.-Israel Relationship*, Cry 4/15.

²⁷ *2015: The ObamaCare Crucible*, Cry 1/15; *ObamaCare: What Can a Republican President Do About It in 2017?*, Cry 9/15.

²⁸ Ruotsila 2018, 271–272.

²⁹ *Cleaning up Obama’s Messes*, Cry 11/2016.

³⁰ Continetti 1/16.

³¹ *Obama’s Assault on Police*, Cry 3/16.

³² Pew Research Center 2013, 99.

³³ Hunter & Bowman 2016, 55.

selkeämmin oman puolueen linjaa.³⁴ Syksyn 2016 kysely osoitti myös, että 93 % Trumpin kannattajista piti poliittisesti korrektin käytöksen vaatimuksia vakavana ongelmana, joka ”vaikeutti ihmisten mahdollisuutta sanoa, mitä he todella ajattelivat”.³⁵ Hieman yllättävästi Clintoninkin kannattajista tätä mieltä oli 56 % vastaajista.³⁶

Demokraattiehdokkaat, media ja ivailun kulttuuri

Vuosien 2015 ja 2016 aikana *Commentary* keskittyi presidentinvaalien demokraattiehdokkaita käsitellessään kritisoimaan Hillary Clintonia ja liberaalia mediaa. Tässä lehti toimi samalla tavoin kuin Trump, joka yhdisti puheissaan Clintonin ja tätä puolustelemaan liberaalin median, ja hyökkäsi molempia vastaan.³⁷ *Commentaryn* toimittajista aiheeseen keskittyi eniten Matthew Continetti, joka kirjoitti kolumneja omalle ”Mediacracy”-palstalleen. Otsikon voisi kääntää ”mediakratiaksi”, mikä viittaa yhteen Continettin yleisimmistä teemoista: median valtaan amerikkalaisessa yhteiskunnassa. Continettia kuvailtiin *Commentaryn* sivuilla muun muassa sanoilla ”sodanlietsoja-neokonservatiivi” (warmongering neocon), sekä ”keskusta-oikeistolainen intellektuelli” (right-of-center intellectual).³⁸ Uskonnolliselta taustaltaan Continetti oli juutalainen: hän kääntyi juutalaiseksi vuonna 2011.³⁹ Vuonna 2012 Anne Kristolin kanssa solmimansa avioliiton kautta Continetti liittyi myös osaksi neokonservatismiin taustalla vaikuttanutta perhettä: Anne Kristol on William Kristolin tytär eli Irving Kristolin ja Gertrude Himmelfarbin lapsenlapsi.

Kuvaavana esimerkkinä Continettin tyylistä toimii hänen kolumninsa huhtikuun 2015 numerossa. Kolumni keskittyi piikittelemään liberaalia mediaa: se esitti, että republikaanipuolueen kärkiehdokas vaaleissa oli mahdollista tunnistaa löytämällä liberaalin median kirjoituksista ehdokas, jota vastaan hyökättiin eniten.⁴⁰ Kärkäs kommentti oli ristiriidassa sen kanssa, että kantava teema Continettin itsensä kirjoituksissa oli Hillary Clintonin kritisoiminen ja jopa pilkkaaminen. Tämä ilmensi hyvin sitä, kuinka Continetti, ja laajemmin koko *Commentary*, suhtautui Clintoniin näinä vuosina hyvin negatiivisesti. Toistuvia näkökulmia lehdessä olivat tulkinnat ja syytökset Clintonin valehtelusta, epäaitoudesta ja linjamuutoksista. Lisäksi lehti kirjoitti Clintonin vuodettuihin sähköpostiviesteihin liittyneestä jupakasta. Toukokuussa 2015 Matthew Continetti rinnasti Clintonin tämän huomattavan kannatuskyselyjohdon vuoksi Uzbekistanin presidenttiin

³⁴ Campbell 2016, 24–27.

³⁵ Hunter & Bowman 2016, 55

³⁶ Hunter & Bowman 2016, 55.

³⁷ Mørk 2020, 195.

³⁸ Continetti 7–8/16; *Matthew Continetti on Yuval Levin's "The Fractured Republic"*, Cry 7–8/16.

³⁹ Matthew Continettin twiitti 13.4.2016: “Fact-check: I converted to Judaism in 2011.”

⁴⁰ Continetti 4/15.

Islam Karimoviin.⁴¹ Karimov toimi presidenttinä 25 vuotta ja sai tänä aikana epädemokraattisina pidetyissä presidentinvaaleissa säännöllisesti yli 90 % äänistä. Myöhemmin samana vuonna Continetti kirjoitti siitä, kuinka Clinton oli poliittisen uransa aikana vaihtanut mielipiteitään ja profiiliaan moneen kertaan ja esitti, että sanoja Clinton ja ”vilpitön” (genuine) ei voinut edes käyttää samassa lauseessa.⁴²

Clintoniin kohdistunut kritiikki näkyi vaalisyksyä lähestyttäessä myös juttujen kuvituksessa. *Commentaryn* painetussa versiossa ei ollut lainkaan kuvia, mutta verkkoarkistossa suurimmalle osalle vuosina 2015–2016 julkaistuista kirjoituksista oli asetettu kansikuva. Kesään 2016 asti juttujen kuvat olivat melko neutraaleja, mutta useampaan syksyllä 2016 julkaistuun Clintonia käsittelevään tekstiin oli valittu otoksia, joissa hänellä on jokin erikoinen ilme, tai hän on kömpelössä asennossa.⁴³ Syksyn 2016 kuvavalinnoista voi päätellä, että lehden linjana oli ennen kaikkea demokraattiehdokkaan ja demokraattipuolueen vastustaminen. Päätelmää tukee myös se, ettei Obamastakaan valittu häntä käsittelevien juttujen kuvitukseksi erityisen mairittelevia otoksia. Täytyy tosin todeta, että saman tyyppisiä kuvia hyödynnettiin myös Trumpia käsittelevissä kirjoituksissa. Esimerkiksi toukokuun 2016 numeron kannessa näkyivät Trumpin kasvot ja hänen avonainen suunsa, johon oli sijoitettu numeron pääotsikot.

Muista demokraattiehdokkaista kuin Clintonista ei *Commentaryssa* juurikaan kirjoitettu, mutta Bernie Sanders sai keväällä 2016 hieman palstatilaa. Yhdessä näistä jutuista käytiin läpi sosialismin nousua yhä hyväksyttymmäksi ja suosittumaksi aatteeksi Yhdysvalloissa Sandersin kannatuksen myötä. *Commentary* ei linjansa mukaisesti ollut lainkaan mielissään Sandersin suosiosta ja erityisesti kommunismin perintönä nähdystä sosialismista, jota Sanders ja hänen kannattajansa edustivat.⁴⁴ Lehti julkaisi myös pitkän jutun Sandersin juutalaisuudesta siitä näkökulmasta, miksi hän ei pitänyt juutalaisuuttaan esillä. Kirjoittajan mukaan syyt tähän liittyivät sosialismin perintöön ja lisäksi Sandersin vasemmistolaisten kannattajien antisionismiin.⁴⁵ Muiden ehdokkaiden uskonnollisuuteen ei pääosin osoitettu mielenkiintoa.

Commentaryn Clintoniin keskittyneeseen kritiikkiin limittyi myös liberaalin vasemmiston ajamien teemojen vastustusta ja kriittistä kommentointia. Esimerkkinä tästä toimi kesäkuussa 2015 julkaistu Continettin kolumni, jonka otsikko kysyi, mitä yhteistä on Hillary Clintonilla ja Bruce Jennerillä.

⁴¹ Continetti 5/15.

⁴² Continetti 10/15; Continetti 12/15.

⁴³ *Hillary Milhous Clinton*, Cry 9/16; *When a Cough is not just a Cough*, Cry 10/16; *The End of Clintons*, Cry 12/16.

⁴⁴ *The Return of Socialism*, Cry 3/16.

⁴⁵ *Why Bernie Sanders Doesn't Talk About Being Jewish*, Cry 4/16.

Bruce Jenner ei ole ainoa henkilö, joka vaihtelee identiteettejä ("trading identities"). Hillary Clintonin viimeaikainen marssi vasemmalle on yksi viime vuosien uskomattomimpia poliittisia muuntautumisia, eikä vähiten siksi, että hän hyväksikäyttää kansan nostalgiaa miehensä presidenttikautta kohtaan ja samalla torjuu politiikan, josta hänen miehensä on kuuluisa. Ehkä hän aikoo tällä tavoin vihdoin kostaa Billille.⁴⁶

Caitlyn Jenner on entinen olympiatason kymmenottelija, joka kertoi julkisesti sukupuolenkorjauksestaan huhtikuussa 2015. Lainauksessa sukupuolenkorjausta kuvataan sanoilla "trading identities", mitä voi pitää tarkoituksellisena valintana, joka kuvaa lehden näkemystä transsukupuolisuudesta. Asianmukainen termi on sukupuolen korjaaminen eikä vaihtaminen tai muuttaminen, ja lisäksi sana "trade" esimerkiksi sanan "change" sijaan viittaa enemmän jonkinlaiseen tuotteiden tai objektien vaihtamiseen keskenään. Termivalinnasta voi tehdä tulkinnan, jonka mukaan Continetti pitää identiteettiä enemmänkin "kauppatavarana" tai tuotteena kuin yksilön ymmärryksenä itsestään. Tulkinta linkittyy neokonservatismille ja yleisemmin oikeistokonservatismille tyypilliseen identiteettipolitiikan kritiikkiin. Jennerin rinnastaminen Clintoniin liittyy heidät myös samaan sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksia kannattavaan ryhmään. Oheisen esimerkiksi lisäksi *Commentary*n kritiikki transoikeuksien puolustamista vastaan näkyi kesällä 2016 kahdessa artikkelissa esiintyneinä lyhyinä mainintoina, joissa molemmissa piikiteltiin tuolloin ajankohtaista keskustelua transihmisten oikeudesta käyttää itselleen sopiviksi katsomiaan WC-tiloja.⁴⁷

Republikaanipuolueen esivaalit ja *Commentary*n kirjoittajien toiveet tulevalle ehdokkaalle

*Commentary*n kirjoituksista on löydettävissä eräitä toiveita, joita lehden kirjoittajilla oli tulevalle presidentille, jonka he luonnollisesti toivoivat Clintonin sijaan olevan republikaanipuolueen ehdokas. Ensinnäkin, tulevan presidentin toivottiin esimerkiksi pitävän paremmin huolta "länsimaisesta vapauden ihanteesta" internetissä, minkä nähtiin olevan uhan alla Kiinan ja Venäjän luomien kyberuhkien ja internetin käytön rajoittamisen myötä.⁴⁸ Toiseksi, tulevan presidentin toivottiin olevan paremmin maan poliisivoimien tukena ja edistävän "lakia ja järjestystä" (law and order) tehokkaammin verrattuna Obamaan, jonka retoriikan lehti näki latistavan maan poliisien työmoraalia (morale).⁴⁹

⁴⁶ Continetti 6/15.

⁴⁷ Rosen 6/16; *What Post-Communism Hath Wrought*, Cry 6/16.

⁴⁸ *The Road to Internet Serfdom*, Cry 3/16.

⁴⁹ *Obama's Assault on Police*, Cry 3/16.

Vuonna 2015 *Commentary* kirjoitti muutamasta republikaanien esivaalin ehdokkaasta, mutta aihetta käsitelleiden artikkelien määrä oli melko pieni verrattuna palstatilaan, jonka Clintonin ja liberaalin median kritisointi sai. Kesäkuussa julkaistiin pitkäkö juttu libertaristi Rand Paulista, joka nähtiin tuossa vaiheessa varteenotettavana republikaanipuolueen ehdokkaana. Jutun kirjoittaja Jamie Kirchick ei ollut vakuuttunut Paulin mahdollisuuksista. Hän kritisoi Paulia mielipiteiden toistuvasta vaihtelemisesta sekä siitä, että tämä oli aiemmin esittänyt Israel-vastaisia näkemyksiä eikä sittemmin ollut Kirchickin mielestä uskottavasti osoittanut näkemystensä muuttuneen.⁵⁰ Israel-politiikka oli siis myös vaaleihin liittyvässä uutisoinnissa keskeinen teema, mikä korostaa aiheen tärkeyttä konservatiivisille juutalaisille. Samassa linjassa tämän painotuksen kanssa oli myös lehdessä julkaistu artikkeli, jossa annettiin melko suoria ohjeita siihen, miten tulevan presidentin tulisi muuttaa Yhdysvaltojen linjaa suhteessa Israelin ja Palestiinan väliseen konfliktiin. Jutun kirjoittajan Michael Mandelbaumin mukaan tulevan presidentin tulisi hylätä vuosikymmeniä jatkunut ja epäonnistunut ”rauhanprosessi” ja ryhtyä uudenlaisiin neuvotteluihin vaatimalla palestiinalaisilta esimerkiksi sitä, että nämä hyväksyvät Israelin legitimitetin.⁵¹ Mandelbaumin näkemys kuvastaa Israelia puolustaneiden amerikkalaisten juutalaisten näkökulmaa asiaan paitsi *Commentaryn* näkökulmasta myös yleisemmin.

Loppukesästä 2015 Matthew Continetti kirjoitti liberaalin median tavasta kohdella republikaaniehdokkaita. Continetti painotti, että mikäli Scott Walker, Marco Rubio, Rand Paul tai Ted Cruz halusivat nousta voittamaan republikaanien esivaalit ja haastamaan Clintonin presidenttikilvassa, heidän tuli ensin selviytyä median hyökkäyksistä heitä kohtaan.⁵² Continettin tarjoama nimilista osoittaa, ketkä ehdokkaat olivat kesän 2015 lopulla pinnalla, mutta juttu keskittyi pääasiassa liberaalin median kritiikkiin eikä niinkään arvioimaan eri ehdokkaiden vahvuuksia tai tilannetta. Tämä kuvastaa yleisemminkin lehden linjaa, jossa painottui enemmän demokraattien ja median kritiikki kuin republikaaniehdokkaat ja heidän ominaisuutensa.

Yksi republikaanipuolueen ehdokas kuitenkin alkoi syksystä 2015 alkaen saada yhä enemmän huomiota. Ensimmäinen Donald Trumpin ehdokkuutta käsittelevä teksti *Commentaryssa* oli Continettin kolumni *Making Use of Donald Trump* syyskuussa 2015. Jutun näkökulmana oli pohtia, kenen voisi ajatella hyötyvän ”Trump-show’sta”.⁵³ Continetti ei suhtautunut positiivisesti Trumpin ehdokkuuteen, mikä ilmensi myös laajemmin *Commentaryn* linjaa: lehden kanta oli varsin järjestelmällisesti Trump-kriittinen Continettin kirjoituksesta alkaen aina vuoden 2016 loppuun asti.

⁵⁰ Kirchick 6/15.

⁵¹ *The Peace Process is an Obstacle to Peace* 5/16.

⁵² Continetti 7–8/15.

⁵³ Continetti 9/15.

Continettin kolumnin lisäksi lehden ensimmäisiin Trumpia vastustaneisiin kirjoituksiin lukeutuivat lokakuussa 2015 julkaistu Linda Chavezin artikkeli, joka keskittyi Trumpin maahanmuuttovastaisuuteen ja muurinrakennussuunnitelmiin, sekä John Podhoretzin pääkirjoitus *Trumped* tammikuussa 2016.⁵⁴

Helmikuun 2016 numerossa pohdittiin republikaanipuolueen tulevaa ulkopoliittista linjaa sekä ehdokkaista erityisesti Trumpiin ja Cruzein liitettyjä mielikuvia.⁵⁵ Rand Paul oli jonkin verran vielä mukana näissä pohdinnoissa, mutta tulevissa numeroissa huomion kohteiksi jäivät enää Trump ja Cruz. Lehden kirjoittajat eivät suhtautuneet kumpaankaan ehdokkaaseen erityisen positiivisesti, ja kevään edetessä alkoi käydä selväksi, ettei *Commentary* varsinaisesti asettunut kummankaan kärkiehdokkaan puolelle. Tämä liittyi osaksi laajempaa kehitystä: *Commentary* ei ollut ainoa taho, joka jäi osattomaksi vaalivuoden edetessä. Muista konservatiivista älymystöä edustaneista julkaisuista esimerkiksi *National Review* vastusti Trumpia. Lehdessä julkaistiin tammikuussa 2016 Trump-vastainen pääkirjoitus ja maaliskuussa 2016 Ted Cruzin ehdokkuutta kannattava kirjoitus.⁵⁶ Kehitys ei myöskään rajautunut ainoastaan republikaanimieliseen älymystöön: merkittävistä äänestäjäryhmistä Trumpin nousu ja sittemmin hänen kannatuksensa jakoi myös muun muassa valkoisia evankelikaaleja, jotka olivat perinteisesti vaaleissa republikaanipuolueen tukipilari.⁵⁷ Lisäksi on huomionarvoista, että merkittävä osa kaikista äänestäjistä ei lopulta ollut erityisen innostunut Clintonista eikä Trumpista.⁵⁸

Commentaryn vaikeuksia asettua vaalien ehdokkaista kenenkään taakse kuvastaa hyvin huhtikuun 2016 pääkirjoitus ”It Matters”. Siinä John Podhoretz kirjoitti valehtelusta, joka oli hänen mukaansa noussut politiikan keskiöön. Podhoretz syytti jutun alussa valehtelusta kaikkia kolmea kärkiehdokasta eli Clintonia, Trumpia ja Cruzia. Kirjoituksen keskeinen ajatus oli kritisoida poliittista kulttuuria, jossa kärkipoliitikkojen epärehellisydestä ei koitunut heille seurauksia. Podhoretzin mukaan liberaalit ja vasemmisto syyttivät tästä kehityskulusta konservatiiveja ja erityisesti Irakin sotaa ja George W. Bushin valheellisina pidettyjä perusteluja sille.⁵⁹ Podhoretz vastusti tätä näkemystä, mikä selittyy hänen taustallaan republikaanipoliitikkojen lähipiirissä ja neokonservatismiin vahvalla asemalla George W. Bushin kaudella.

⁵⁴ *Donald Trump's America*, Cry 10/15; Podhoretz 1/16.

⁵⁵ *Is a New Republican Foreign Policy Emerging?*, Cry 2/16; *Trump, Cruz and 'New York Values'*, Cry 2/16.

⁵⁶ *National Review* 2016a, 2016b.

⁵⁷ Lisää aiheesta Noll et al (toim.) 2019, erityisesti Michael S. Hamiltonin ja Kristen Kobes du Mezin artikkelit.

⁵⁸ Hunter & Bowman 2016, 10.

⁵⁹ Podhoretz 3/16.

Podhoretz asettui vasemmiston kanssa samaan linjaan valehtelemisen kulttuurin ja Trumpin epärehellisuuden osalta, mutta esitti Trumpin nousun ja valehtelemisen hyväksynnän syyksi postmodernismia, jossa hänen mukaansa kaikki oli suhteellista eikä perimmäisiä totuuksia ollut olemassa. Tämän argumentaation kautta Podhoretz yhdisti tekstissään ongelmallisena pitämänsä yliopistojen liberaalin ja vasemmistolaisen agendan sekä kulttuurin, jota Trumpin myötä alettiin kutsua termillä ”totuudenjälkeinen aika”. Podhoretz totesi myös, että Trump oli ”the ultimate postmodern man” eli eräänlainen ”postmodernismin ruumiillistuma”, jota ei kuitenkaan kiinnostanut progressiivinen agenda. Podhoretzin mukaan liberaali vasemmisto sai Trumpissa ”maistaa omaa lääketään”.⁶⁰

Postmodernismin ja siihen linkittyvän akateemisen kulttuurin kritiikki oli yksi *Commentaryn* kirjoitusten kantava teema tämän artikkelin käsittelemällä ajanjaksolla. Lehden kirjoituksista välittyi huolestunut tulkinta siitä, että Yhdysvaltojen yliopistot olivat vasemmistolaisen aatemaailman läpäisemiä: lehden kirjoittajien mukaan niissä kannatettiin vain Israelin tukemista vastustavaa, liberaalissa vasemmistossa kannatusta saanutta Boycott, Divestment and Sanctions -liikettä ja muita heidän epäilyttävinä pitämiään tahoja ja aatteita. *Commentaryn* kirjoittajat olivat vahvasti sitä mieltä, että yliopistot rajoittivat sananvapautta opiskelijoiden suojelemiseen vedoten, ja he pitivät kehitystä huolestuttavana.⁶¹ Historioitsija Warren Treadgold kirjoitti pitkän esseen, jossa hän muotoili utopiaa uudesta konservatiivisesta yliopistosta. Sellaisessa työntekijät rekrytoitaisiin pätevyyden perusteella kiintiöiden sijaan eikä yliopistossa opiskeltaisi tai tutkittaisi ollenkaan ”postmoderneja” aloja, kuten naistutkimusta tai etnisten vähemmistöjen tutkimusta (women’s studies and ethnic studies), joiden piirissä tehty tutkimus oli hänen mielestään aina ideologista.⁶²

Muutamissa muissa samaa aihetta käsittelevissä *Commentaryn* kirjoituksissa viitattiin Greg Lukianoffiin, joka johti kampusten sananvapautta edistävää Foundation for Individual Rights in Education -järjestöä. Hän oli yhdessä Jonathan Haidtin kanssa kirjoittanut aiheesta paljon keskustelua herättäneen artikkelin *The Atlantic* -lehteen syyskuussa 2015.⁶³ Lukianoff ja Haidt kirjoittivat sittemmin samasta yliopistokulttuurin muutoksesta myös kirjan *The Coddling of the American Mind*. Moniin *Commentaryn* kirjoituksiin verrattuna kirja ei ollut täystyrmäys amerikkalaiselle yliopistomaailmalle mutta sisälsi kuitenkin vahvaa kritiikkiä ilmiöstä, jossa opiskelijoita suojeltiin erilaisilta mielipiteiltä ja sanoilta siihen vedoten, että ne voisivat aiheuttaa

⁶⁰ Podhoretz 3/16.

⁶¹ Mm. *Salem, Montana*, Cry 9/15; *Rosen* 1/16; *The New Dark Ages on Campus*, Cry 4/16.

⁶² *The University We Need*, Cry 2/16.

⁶³ *Kirchick* 4/16; *The New Dark Ages on Campus*, Cry 4/16; *Whose Violence is it?*, Cry 9/16.

ahdistusta ja fyysiseen vahinkoon verrattavaa haittaa. Kirjoittajien mielestä sanoja ei voi rinnastaa väkivaltaan, ja siinä mielessä erilaisilta tai vihamielisiltäkin ideologioilta suojautumista ei voi eikä tulisi rinnastaa fyysisen turvallisuuden vaatimuksiin. He vastustivat myös ilmiötä, jossa opiskelijoiden kokemat tunteet nostettiin yhä tärkeämmäksi yliopistojen toimintaa määrittäviksi tekijöiksi.⁶⁴ Tässä suhteessa he olivat *Commentaryn* kirjoittajien kanssa varsin samoilla linjoilla poliittisesti korrektin puheen ja käytöksen kritiikistä, mutta eivät nähdäkseni samalla tavoin tyrmänneet koko vasemmistolaisia ja liberaalia maailmankuvaa.

Vääränlaisina nähdyt uudet ilmiöt ja toimintamallit yliopistomaailmassa nähtiin *Commentaryssa* osana Obaman perintöä. Tätä perusteltiin muun muassa sillä, että Obama oli osallistunut jonkin verran keskusteluun seksuaalisen häirinnän yleistymisestä ja sen kitkemisestä amerikkalaisilla kampuksilla. *Commentaryn* kirjoituksista välittyi näkemys, jonka mukaan aiheesta kuitenkin puhuttiin väärällä tavalla ja siihen puututtiin vääränlaisin keinoin.⁶⁵ Sananvapauten liittyen huhtikuun 2016 numerossa huomioitiin, että Obama oli syksyllä 2015 puolustanut sananvapautta kampuksilla. Hän oli ilmaissut huolensa siitä, jos opiskelijoita koulutetaan ajattelemaan, että ”joku sanoo jotain, mistä en pidä”, niin ainoa ratkaisu olisi ”sulkea heidän suunsa, välttää heitä, työntää heidät pois”. Samassa yhteydessä Obama oli todennut olevansa eri mieltä siitä, että yliopisto-opiskelijoita tulisi ”helliä” (coddle) ja suojella erilaisilta näkökulmilta. Jutun kirjoittajan mielestä tämä kuitenkin oli ristiriidassa sen kanssa, millaista politiikkaa Obaman hallinto oli reaalisesti toteuttanut asian suhteen.⁶⁶ *Commentary* pelkäsi vastaavan linjan jatkuvan mahdollisella Clintonin presidenttikaudella, ja toivoi siitäkin syystä maalle republikaanipresidenttiä.

Trumpin nousu republikaanipuolueen ehdokkaaksi herättää huolta

Maaliskuussa 2016 Matthew Continetti kirjoitti jälleen Hillary Clintonista. Continetti keskittyi arvioimaan sitä, miten Clinton oli hänen mielestään heikko ehdokas, johon omankaan puolueen äänestäjät eivät luottaneet. Hän kuitenkin jatkoi pohtimalla, että täysin epäluotettavakin ehdokas voisi voittaa, mikäli toinen ehdokas olisi vielä pahempi vaihtoehto:

Vaikea kuvitella ketään, johon amerikkalaiset luottaisivat vielä vähemmän kuin Hillaryyn. Mutta jos joku sopii tähän kuvaukseen, niin eräs henkilö, jonka sukunimi rimmaa sanan ”grump” [äkäpussi] kanssa.⁶⁷

⁶⁴ Lukianoff & Haidt 2018, 50–51, 94–98.

⁶⁵ *The "Rape Culture" Lie*, Cry 3/15; *The Fainting Couch at Columbia*, Cry 9/15; *The Real Campus Sexual Assault Problem – And How to Fix it*, Cry 10/15.

⁶⁶ *The New Dark Ages on Campus*, Cry 4/16.

⁶⁷ Continetti 3/16.

Continetti jatkoi myöhemmissä numeroissa mediakritiikkiään siitä näkökulmasta, että perinteiset, myös liberaalit mediat olivat keskeisiä syyllisiä Trumpin nousuun, olihan Trump tarjonnut medioille hyvää materiaalia ja sen myötä hyvää bisnestä.⁶⁸ Kirjoitukset avaavat kuvaavan näkökulman siihen, kuinka pettyneesti *Commentary* suhtautui presidentinvaalien lopulliseen ehdokasasetteluun.

Toukokuun 2016 numerossa käytiin läpi, millaista politiikkaa Trumpin voisi odottaa noudattavan kahdeksalla eri politiikan osa-alueella, esimerkiksi ulkopolitiikassa, terveydenhuollossa ja taloudessa.⁶⁹ Yksikään teksteistä ei suhtautunut erityisen positiivisesti tai toiveikkaasti Trumpin mahdollisiin visioihin. Terveydenhuoltouudistukseen liittyvät suunnitelmat, tai ennemminkin niiden puute, eivät vakuuttaneet kirjoittajia, kuten eivät talousasiatkaan, joita olisi voinut pitää Trumpin vahvuutena. Lähi-idän ja muun ulkopolitiikan suhteen kirjoittajilla oli suuria huolia. Israelia käsittelevässä tekstissä arveltiin, että Trump hajottaisi koko Yhdysvaltojen ja Israelin välisen liittouman perustukset; joskin kirjoituksen lopussa todettiin, että hän ei välttämättä toimisi tässäkin asiassa sen mukaan, mitä hän on aiemmin sanonut.⁷⁰ Huoli Yhdysvaltojen tilanteesta mahdollisessa Trumpin alaisuudessa näkyi myös *Commentaryn* kirjoittajan Jamie Kirchickin artikkelissa ”How Putin Plays Trump Like a Piano” syyskuussa 2016. Siinä Kirchick pohti huolestuneeseen sävyyn Trumpin ihailua Putinia kohtaan sekä Venäjän informaatiovaikuttamista.⁷¹ Artikkelien näkökulmat nousivat pääasiassa kirjoittajien poliittisista näkemyksistä. *Commentaryn* juutalaisuus näkyi kuitenkin Trumpin mahdolliseen ulkopolitiikkaan liittyvissä huolissa Israelin turvallisuudesta.

Trumpin nousun myötä Yhdysvalloissa alettiin kiinnittää huomiota myös internetissä muodostuneeseen Alt-Right-liikkeeseen, jonka nimitys juontuu ”vaihtoehtoisesta oikeistosta”. Liike kääntyi vasemmiston ja liberaalien lisäksi myös vanhaa konservatismia vastaan. Liikkeellä oli oma vaikutuksensa Trumpin nousuun yhdessä perinteisen konservatismien aseman heikentymisen kanssa. Alt-Rightin piirissä ilmeni rasismia, minkä lisäksi liike oli vahvasti antifeministinen ja pyrki profiloitumaan ”poliittisesti epäkorrektiksi”. Erityisesti näistä viimeisin oli keskeinen tekijä, joka veti Alt-Rightia Trumpin puoleen, samoin kuin se, että Trumpin nousu hajotti perinteistä

⁶⁸ Continetti 4/16, Continetti 11/16.

⁶⁹ *Taking Trump Seriously*, Cry 5/16.

⁷⁰ *Taking Trump Seriously on Israel*, Cry 5/16.

⁷¹ Kirchick 9/16. Otsikko lienee viittaus idiomiin ”play him like a fiddle”, joka viittaa siihen, miten joku joutuu taitavan manipuloinnin kohteeksi.

konservatismiin kenttää. Pohjaa tälle kannatukselle loi Trumpin vuosien ajan ylläpitämä rasistinen *birther*-polemiikki eli väitteet siitä, että Barack Obama ei olisi syntyperäinen yhdysvaltalainen.⁷²

Liikkeen nousua käsittelee *Commentaryn* kirjoittajista Jamie Kirchick kesällä 2016. Kirchick tarkasteli tekstissään kriittisesti Alt-Rightin kannattajia ja Trumpin yhteyttä heihin. Hän muun muassa totesi, että vaikka kaikki Trumpin kannattajat eivät olleet rasisteja tai antisemiittejä, ”vaikuttaa siltä, että kaikki tämän maan rasistit ja antisemiitit kannattavat Trumpia”.⁷³

Intellektuellien konservatiivien näkökulmasta oli huolestuttavaa, että kyseinen kannattajajoukko mahtui Trumpin edustaman republikaanipuolueen suojiin. Ilmiö oli huolettava myös juutalaisten konservatiivien näkökulmasta siinä mielessä, että antisemitismi oli selvästi läsnä Alt-Right-piireissä.⁷⁴ Myös muissa *Commentaryn* kirjoituksissa esitettiin huolestuneita näkemyksiä Alt-Rightin antisemiittisistä piirteistä ja siitä, että Trump ei ollut tuominnut niitä.⁷⁵ Alt-Rightin antisemitismistä huolestuivat myös muut juutalaiset vaikuttajat, esimerkiksi Ben Shapiro, joka sai Trumpiin kohdistuneen kritiikkinsä vuoksi osakseen häirintää liikkeen piiristä – siitäkin huolimatta, että Shapiro oli yksi tiukimpia poliittisesti korrektin käytöksen vaatimusten vastustajia.⁷⁶

Alt-Right-liikkeessä tapahtunut kehitys liittyi olennaisesti myös kulttuurisotiin. Erityisesti sosiaalisen median alustoille sijoittuneet kulttuurisodat käytiin vuoden 2016 vaaleja edeltävänä aikana ennen kaikkea juuri Alt-Rightin ja sen liberaalien vastustajien välillä. *Commentaryn* aseman tilanteessa tekee mielenkiintoiseksi se, että aiheesta kirjoittanut Jamie Kirchick asettui käydyn keskustelun ulkopuolelle. Hän ei ollut sosiaalista oikeudenmukaisuutta ajaneiden liberaalien puolella mutta ei myöskään Trumpia kannattaneen Alt-Right-väen puolella.⁷⁷ Tämä vahvistaa havaintoa siitä, millä tavoin *Commentaryn* kirjoittajien kaltaiset älymystöä edustavat konservatiivit jäivät presidentinvaalien alla osattomiksi ja vaille roolia.

Kirchickin ja Matthew Continettin lisäksi kolmas huomionarvoinen *Commentaryn* kirjoittaja oli Christine Rosen, jolla ei ollut juutalaista perhetaustaa. Hänen kolumninsa kritisoivat ajankohtaisia liberaalivasemmistolaisen elämäntavan ja aatemaailman piirteitä. Lisäksi hän otti jonkin verran kantaa myös vaaleihin ja molempien puolueiden ehdokkaisiin. Kesän lopulla Rosen kirjoitti kolumnin, joka käsittelee ”smarm”-ilmiötä eli positiivisuuden ja myönteisen elämänajattelun edistämisestä. Rosen yhdisti ilmiön hyvin vahvasti Clintoniin ja tämän kannattajiin, joilla oli tapana

⁷² Hawley 2017, 4–6, 16–17, 42–43, 115–117; Ruotsila 2018; 263–265; Milkis & Tichenor 2019, 307.

⁷³ Kirchick 6/16.

⁷⁴ Kirchick 6/16; Michels 2017, 190.

⁷⁵ *The Harbinger of Trumpism*, Cry 5/16; *Is It 1968?*, Cry 9/16.

⁷⁶ Hawley 2017, 43.

⁷⁷ Kirchick 6/16.

kutsua liberaalin valtavirta-ajattelun vastustajia ”vihaajiksi” (hater). Rosenin kanta oli, että tämä ajattelumalli keskittyi liikaa henkilökohtaiseen hyvinvointiin ja liian vähän henkilökohtaiseen vastuuseen. Hän esitti, että poliittisesti epäkorrektin Donald Trumpin nousu oli vastaisku juuri ”smarm-kulttuuria” vastaan, olihan Trumpin tavaramerkkinä hänen kärkkäytensä sanoa lähes mitä tahansa. Rosen kuitenkin huomioi, että rohkeus puhua mitä tahansa oli vain ”valerohkeutta” (false bravery) erityisesti saman ilmaisun tavan omaksuneiden Trumpin kannattajien osalta, jotka kätkivät poliittisesti epäkorrektin leiman taakse ”todellista vihaa, jota he syöksivät”.⁷⁸ Rosen ennakoi kyseisen vihan nousua jo helmikuussa 2016, jolloin Trumpin ehdokkuus ei ollut vielä varmistunut. Tuolloin Rosen huomioi, että koko Yhdysvallat on vihaisempi kuin ennen. Hän piti syyllisinä tälle kehityskululle vasemmistoliberaaleja, jotka olivat alkaneet määritellä, kuka saa olla vihainen ja mistä asiasta, ja kenen viha ei ole hyväksyttyä.⁷⁹

Demokraattien ja Trumpin kritisointi yhdistyi myös Sohrab Ahmarin loppukesästä 2016 julkaistussa tekstissä, joka käsitteli ”illiberalismin” eli sivistymättömyyden tai ”epäliberalismin” nousua. Liittäen illiberalismin Euroopassa nousseeseen populismiin, Ahmari esitti sekä ”globaalin trumpismin” että vasemmistolaisen identiteettipolitiikan olevan uhkia klassiselle liberalismille. Hän totesi, ettei uskonut Hillary Clintonin pystyvän vastaamaan niiden luomaan uhkaan. *Commentary* vastaanotti ja julkaisi Ahmarin tekstiin liittyen myös lukijavastauksia, joissa korostettiin demokraattien roolia sananvapauden kaventumisessa ja sitä kautta liberalismien luhistumisessa. Vastauksessaan lukijakirjeisiin Ahmari vahvistikin näkemyksensä siitä, että demokraatit ja ennen kaikkea Obama olivat luoneet puitteet trumpismille.⁸⁰ Myös tutkimuksessa on esitetty saman suuntaisia tulkintoja. Esimerkiksi Trumpin nousua ja amerikkalaista konservatismia tutkineen Markku Ruotsilan näkemys on, että Obaman ja demokraattien toiminta edesauttoi merkittävästi Trumpin valtaannousua siinä mielessä, että Trumpin puoleen kääntyneet ”sydänmaiden” amerikkalaiset kokivat tulleen unohdetuiksi samalla, kun Obama keskittyi puolueineen ajamaan vähemmistöjen ja sorrettujen ryhmien asioita. Näin ollen Trumpin kannatuksen voikin nähdä nousseen sellaisten ryhmien koalitiosta, johon kuuluivat teollisuustyöntekijät, valkoiset ei-kaupunkilaiset sekä suuri osa uskonnollisista äänestäjistä. Ruotsilan mukaan kaikki muut konservatiiviset ryhmät paitsi neokonservatiivit siirtyivät lopulta Trumpin taakse varmistaakseen, ettei Hillary Clinton tulisi valituksi. Neokonservatiivit, jotka olivat valta-asemassa vielä George W. Bushin kaudella, ajautuivat Trumpin nousun myötä marginaaliin.⁸¹

⁷⁸ Rosen 7–8/16.

⁷⁹ Rosen 2/16.

⁸⁰ *Illiberalism: The Worldwide Crisis*, 7–8/16; *American Illiberalism*, 10/16.

⁸¹ Michels 2017, 189–190, Ruotsila 2018, 266, 286–287, 291; Hartman 2019, 285–286. Milkis & Tichenor 2019, 309.

Aivan vaalien alla marraskuun numerossa 2016 John Podhoretz kirjoitti vielä pääkirjoituksen ”oikeasti unohdetusta republikaaniäänestäjästä”. Kirjoitus kertoi pitkäaikaisen puolueen aktiivin Marybeth Glennin twiittiketjusta. Glenn purki turhautumistaan siihen, miten hän oli vuosikaudet tukenut puolueen eri miesehdokkaista tilanteesta toiseen, kunnes puolue päätti asettua Trumpin taakse. Glennin kommenttien taustalla oli keskustelu Trumpista ja misogyniasta: Trumpista oli juuri lokakuussa julkaistu video vuodelta 2005, jossa hän puhui naisista alentavaan sävyyn, eikä Glenn voinut hyväksyä, että kaiken puolueen eteen tekemänsä jälkeen hänen täytyisi pystyä tukemaan vielä Trumpin kaltaista ehdokasta. Glennin esimerkiksi nostaa Podhoretz totesikin, että vaalien todelliset unohdetut äänestäjät olivat ne republikaanit ja konservatiivit, jotka olivat järkyttyneitä ja lannistuneita siitä, että Trump oli saanut puolueesta vallan. Teroittaakseen viestiään Podhoretz kutsui Trumpia määritelmällä ”sosiopaattinen misogyyini”.⁸²

Commentaryn näkemykset presidentinvaaleista voi tiivistää siihen, mitä päätoimittaja John Podhoretz julisti pääkirjoituksessaan lokakuussa 2016. Podhoretz päivitteli molempien ehdokkaiden, Hillary Clintonin ja Donald Trumpin huonoja puolia ja julisti, että kumpi tahansa voittaakin, on tiedossa ”kauheuksien tulva” (*parade of horrors*). Kirjoituksensa lopuksi Podhoretz antoi ymmärtää, että hän jätti mahdollisesti kokonaan äänestämättä.⁸³

Donald J. Trump voitti presidentinvaalit marraskuussa 2016. Arvioiden mukaan noin 70 % juutalaisista äänestäjistä antoi äänensä Clintonille.⁸⁴ John Podhoretz kirjoitti joulukuun 2016 numeron pääkirjoituksessa Trumpin valinnasta. Hän totesi, että kuten oli käynyt selväksi, hän ei ollut Trumpin fani eikä hänestä ollut sellaista myöskään tullut vaalien aikana. Samalla hän kuitenkin pilkkasi vasemmistolaisia Twitter-käyttäjiä tunnisteiden #notmypresident käytöstä, olihan pääkirjoituskin otsikoitu ”Yes, he is your president”. Podhoretz ilmaisi tuntevansa vahingoniloa heidän ”huonosta häviöstään”.⁸⁵ Kirjoituksen näkökulma liittyi todennäköisesti siihen esillä olleeseen pelkoon, etteivät Trumpin kannattajat välttämättä hyväksyisi tappiotaan, jos Clinton olisi voittanut vaalit. Podhoretzin kirjoitusta voi pitää osoituksena siitä, miten Trump toimi neokonservatiiveille kulttuurisodan kentällä välineenä liberaalia vasemmistoa vastaan, vaikka he eivät toivoneetkaan Trumpista presidenttiä. Tämä osoitti, miten ristiriitainen tilanne oli neokonservatiiveille: Trumpin valinta vaikutti kallistavan kulttuurisodan asetelmaa heille suotuisaan suuntaan riippumatta siitä, olivatko he tukeneet Trumpia vai eivät.

⁸² Podhoretz 11/16.

⁸³ Podhoretz 10/16.

⁸⁴ Martínez & Smith 2016.

⁸⁵ Podhoretz 12/16.

Johtopäätökset

Neokonservatismia edustaneet amerikanjuutalaiset *Commentaryn* kirjoittajat toivoivat muutosta Obaman ajan politiikkaan. Heille demokraattipuolue edusti yhä voimakkaammin postmodernismia ja vasemmistolaista identiteettipolitiikkaa, jotka veivät Yhdysvaltoja heidän mielestään väärään suuntaan. He toivoivat tulevan presidentin tukevan Israelia enemmän, puolustavan sananvapautta ja korjaavan tai kumoavan Obaman terveydenhuoltouudistuksen, joka edusti konservatiivisesta näkökulmasta ”pakottamispolitiikkaa”. *Commentaryn* kirjoittajat eivät silti olleet vaaliprosessin aikana vakuuttuneita siitä, että republikaanipuolueen presidenttiehdokkaaksi noussut Donald Trump olisi hyvä valinta Yhdysvaltain presidentiksi. Kulttuurisodan näkökulmasta Trumpin valinta oli kuitenkin myös heille käänne uuteen ja osittain parempaan suuntaan.

Vaikka *Commentaryn* kirjoittajille olikin mieluisaa, että Clinton ja vahvemmin vasemmalle kallistunut demokraattipuolue kokivat vaaleissa tappion, on perusteltua todeta, että muun konservatiiviälymystön ohella *Commentaryn* edustaman linjan kannattajat jäivät presidentinvaaleissa poliittisesti kodittomiksi. Lehdessä julkaistiin Trumpiin kriittisesti suhtautuvia kirjoituksia koko vaaliprosessin ajan, eivätkä kirjoittajat olleet erityisen vakuuttuneita myöskään Ted Cruzista. Kun lehti kävi toukokuussa 2016 läpi Trumpin mahdollista tulevaa politiikkaa eri teemoja koskien, tulevaisuudennäkymät eivät heidän mukaansa näyttäneet millään osa-alueella suotuisilta.

Tutkittuna ajanjaksona vaaleihin liittyneessä keskustelussa *Commentaryn* juutalaisuus näkyi ennen muuta siinä, millä tavoin lehdessä kirjoitettiin Israelista ja sionismista. Muut juutalaisuuteen liittyvät teemat tai esimerkiksi juutalaisista moraalinäkemyksistä nousevat mielipiteet näkyivät hyvin vähän. Juutalaisuuden näkökulma oli kuitenkin läsnä esimerkiksi Alt-Right-liikettä käsitelleissä kirjoituksissa, joissa esitettiin huoli siitä, ettei Trump ollut tuominut ryhmässä vaikuttanutta antisemitismia. Toisaalta kirjoittajat esittivät huolensa myös vasemmistolaisesta Israel-vastaisuudesta ja sen piirissä vaikuttaneesta antisemitismistä. Israel-teemaa lukuun ottamatta *Commentaryn* toimittajien poliittiset näkemykset ja kannanotot nousivat kuitenkin ensisijaisesti neokonservatiivisesta tai republikaanisesta aatemaailmasta eivätkä merkittävästi heidän uskonnollisesta identiteetistään. Toisaalta Lähi-idän ulkopolitiikan ja amerikkalaisen sionismin käsittely oli hyvin säännöllinen tema, joka linkittyi vahvasti myös muihin yhteiskunnallisiin ja poliittisiin kannanottoihin. Uskonnolliset näkemykset ovat aina jonkin verran esillä Yhdysvaltain politiikassa, myös presidentinvaaleissa. Kristinusko on useimmiten keskiössä, mutta amerikkalaista juutalaisuutta edustavat äänet kuuluvat maan poliittisessa keskustelussa erityisesti antisemitismiin ja

Israel-suhteeseen liittyvien aiheiden käsittelyssä. Kuten tämä artikkeli osoittaa, äänet liittyvät myös osaksi kulttuurisotia.

Lähde- ja kirjallisuusluettelo

Kirjalliset lähteet

Continetti, Matthew

- 4/15 The Frontrunner Follies. Cry 4/2015.
- 5/15 The Great Warren Hope. Cry 5/2015.
- 6/15 What Do Hillary Clinton and Bruce Jenner Have in Common? Cry 6/2015.
- 7–8/15 Republicans Against the Swarm. Cry 7–8/2015.
- 9/15 Making Use of Donald Trump. Cry 9/2015.
- 10/15 Hillary re-re-re-re-rebooted. Cry 10/2015.
- 12/15 The Ten Days That Shook the Media. Cry 12/2015.
- 1/16 San Bernardino: The Rush to Non-Judgment. Cry 1/2016.
- 3/16 For Hillary Clinton, Honesty is such a Lonely Word. Cry 3/2016.
- 4/16 Donald Trump is Making the Mainstream Media Richer and More Powerful. Cry 4/2016.
- 7–8/16 Gawkermania. Cry 7–8/2016.
- 11/16 Donald Trump, Media Darling. Cry 11/2016.

Kirchick, Jamie

- 6/15 The Dangerous Unseriousness of Rand Paul. Cry 6/2015.
- 4/16 The New Yorker vs. Free Speech. Cry 4/2016.
- 6/16 Trump's Terrifying Online Brigades. Cry 6/2016.
- 9/16 How Putin Plays Trump Like a Piano. Cry 9/2016.

Podhoretz, John

- 7–8/15 If he only had a heart. Cry 7–8/2015.
- 1/16 Trumped. Cry 1/2016.
- 3/16 It Matters. Cry 3/2016.
- 10/16 En Echo, Not a Choice. Cry 10/2016.
- 11/16 The Truly Forgotten Republican Voter. Cry 11/2016.
- 12/16 Yes, He's Your President. Cry 12/2016.

Rosen, Christine

- 1/16 Campus 'Safety' and the Will to Power. Cry 1/2016.
- 2/16 I'm OK, You're a Rage-a-holic. Cry 2/2016.
- 6/16 To Sleep, Perchance to Regulate. Cry 6/2016.
- 7–8/16 The Harm of Smarm. Cry 7–8/2016.

Sanoma- ja aikakauslehdet

Cry Commentary 2015–2016

Internet-lähteet

Commentary

[2021] About us & Mission <<https://www.commentarymagazine.com/about>>. Katsottu 4.8.2021.

National Review

2016a Against Trump, 22.1.2016. <<https://www.nationalreview.com/2016/01/donald-trump-conservative-movement-menace/>> Katsottu 4.8.2021.

2016b Ted Cruz for President, 11.3.2016. <<https://www.nationalreview.com/2016/03/ted-cruz-national-review-endorses-texas-senator-president/>>

Tutkimuskirjallisuus

Annala, Maria

2020 Trumpin kansa. Helsinki: Into Kustannus.

Campbell, James E.

2016 Polarized: making sense of a divided America. Princeton: Princeton University Press.

Hartman, Andrew

2019 A war for the soul of America: A history of the culture wars, 2nd edition. Chicago: The University of Chicago Press.

Hawley, George

2017 Making sense of the alt-right. New York: Columbia University Press.

Hunter, James Davison & Bowman, Carl Desportes

2016 The vanishing center of American democracy (The 2016 survey of American political culture). Advanced Studies in Culture Foundation.

Kantola, Markus

2017 Jakautunut kansakunta. Yhdysvaltojen poliittinen historia Richard Nixonista Barack Obamaan. Helsinki: Gaudeamus.

Lepistö, Antti

2019 The neoconservative culture wars: Common-sense populists in fractured America. Diss. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Lukianoff, Greg & Haidt, Jonathan

2018 The coddling of the American mind. How good intentions and bad ideas are setting up a generation for failure. New York: Penguin Books.

Martínez, Jessica & Smith, Gregory, A.

2016 How the faithful voted: A preliminary 2016 analysis. – Pew Research Center, 9.11.2016. <<https://www.pewresearch.org/fact-tank/2016/11/09/how-the-faithful-voted-a-preliminary-2016-analysis/>>

Michels, Tony

2017 Donald Trump and the triumph of antiliberalism – *Jewish Social Studies* 22, no. 3 (2017): 186–192.

- Milkis, Sidney M. & Tichenor, Daniel J.
 2019 Rivalry and reform: presidents, social movements, and the transformation of American politics. Chicago: University of Chicago Press.
- Mørk, Anne
 2020 From boots on the ground to followers in the sky: Volunteer mobilization and populist rhetoric in the presidential campaigns of Barack Obama and Donald Trump – *American Studies in Scandinavia* 52:2, 183–210.
- Nagle, Angela
 2017 Kill all normies. Online culture wars from 4chan and Tumblr to Trump and the Alt-Right. Winchester: Zero Books.
- Noll, Mark A. & Bebbington, David W. & Marsden, George M. (toim.)
 2019 Evangelicals. Who they have been, are now, and could be. Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans Publishing Company.
- Pew Research Center
 2013 A Portrait of Jewish Americans. Findings from a Pew Research Center survey of U.S. Jews. October 1, 2013. <www.pewforum.org/topics/jews-and-judaism>
- Prothero, Stephen
 2016 Why Liberals Win (Even when they lose elections). How America’s Raucous, Nasty, and Mean “Culture Wars” Make for a More Inclusive Nation. New York: HarperOne.
- Ruotsila, Markku
 2018 Sydänmaiden kapina. Donald Trump, amerikkalainen konservatismi ja äärioikeiston nousu. Helsinki: Gaudeamus.
- Waxman, Dov
 2016 Trouble in the Tribe. The American Jewish Conflict over Israel. Princeton, New Jersey: Princeton University Press.